

Innkalling

REGIONRÅDET FOR HAUGALANDET 1/20

DATO: fredag 21. april 2023

TID: klokka 10.00-14.15

STED: Rådhuset på Utsira

I følge nettsida (www.rutebaatenutsira.no) er den ordinære rutebåten til Utsira på verkstadopphald denne dagen. Ruta blir då betent av M/S Gyda. Denne vil ikkje ta bilar, og vil ha avgang frå indre kai i Haugesund, men han vil likevel gå innom Garpaskjærskaien kor den ordinære båten normalt startar frå. **Avgang er klokka 08.00.** Returen frå Utsira er klokka 14.45.

SAKSLISTE

Saks ID	Tema
Sak 8 - 23	Godkjenning av innkalling og saksliste
Sak 9 - 23	Godkjenning av protokoll fra regionrådsmøtet 10. februar 2023 Protokollen ligger som vedlegg 1.
Sak 10- 23	Vedtaks sak: Havvindstrategi for regionen Saksutredningen ligger som vedlegg 2. Selve strategien blir sendt som eget vedlegg i mailen Administrasjonen sitt forslag til vedtak: <ol style="list-style-type: none"> <i>Regionrådet for Haugalandet vedtar Havvindstrategi Utsira Nord 2023-2030, slik som lagt frem i saken.</i> <i>Regionrådet ber Haugaland Vekst i perioden stille med egen ressurs som havvindkoordinator, og ber samtidig kommunene om å bidra med nødvendige personalressurser for å nå målene i strategien.</i> <i>Strategien sendes til kommunene for orientering.</i>
Sak 11 - 23	Vedtaks sak: Profilerings av regionen innen Grønt industriløft og havvind – søknad til Regionrådets fond Saksutredningen ligger som vedlegg 3 Styret sitt forslag til vedtak:

	<p><i>Regionrådet for Haugalandet bevilger inntil kr. 250 000 fra «Regionrådets fond» til profilering av regionen som grønn industriregion med særlig fokus i første omgang på havvind.</i></p>
Sak 12 - 23	<p>Vedtakssak: Reiselivsstrategi for regionen</p> <p>Sakspapiret ligger som vedlegg 4 Selve strategien blir sendt som eget vedlegg i mailen</p> <p>Administrasjonen sitt forslag til vedtak: <i>Regionrådet for Haugalandet vedtar å sende oppdatert Reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025 til eierkommunene i Haugaland Vekst for orientering/videre behandling.</i></p>
Sak 13 - 23	<p>Orienteringssak: Slik tenker noen av konsortiene om «lokale virkninger»</p> <p>Fire av konsortiene har lokale representanter, eiere eller kontor i regionen. Disse fire er invitert til å gi innspill på temaet « <i>Hva kan utbyggere gjøre for at det skal sikrest lokal verdiskaping, og hva bør kommune og region gjøre nå og i årene framover for at denne skal bli størst mulig?</i>» I tillegg vil de presentere sitt konsortium innenfor en tidsramme. De som kommer er Skjoldblad , Deep Wind Offshore, RWE Renewables Norway AS og Source Galileo Norge AS.</p>
Sak 14 – 23	<p>Drøftingssak: Synspunkt, evaluering og eventuelt etterarbeid etter to samlinger; Vegmøtet 9. mars og departement- og Stortingsmøter 29. mars</p>
Sak 15 - 23	<p>Orienteringssak: Aktuelle saker fra Haugaland vekst</p> <p>Mellom anna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bemanningssituasjonen - Arbeid med vertskapsrapport - Fylkeskommunale stabsarbeidsplasser - Omdømmearbeidet - Arendalsuka - Kompetanseprogram havvind for kommuneledelse - Neste regionråd
Sak 16 – 23	<p>Eventuelt, (meld saker ved starten av møtet)</p>

Vedlegg 1 Referat frå regionrådsmøtet 10. februar

DATO: fredag 10. februar 2023

STED: Bokn Arena

Til STADES:

Karmøy kommune:	Jarle Nilsen, Øystein Hagerup
Haugesund kommune:	Arne-Christian Mohn
Tysvær kommune:	Svein Ivar Dybdal
Utsira kommune:	Tove Grimsby, May Britt Jensen
Bokn kommune:	Osmund Våge, Ingebjørg Skjølingstad
Sveio kommune:	Linn Therese Erve
Vindafjord kommune:	Ole Johan Vierdal, Yngve Folven Bergesen
Suldal kommune:	Gerd Helen Bø
Sauda kommune:	Asbjørn Birkeland, Erik Daniel Fatnes
Etne kommune:	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim, Filippo Ballarin
Rogaland fylkeskommune:	Lin Veronica Jacobsen
Stortingpolitikere:	
Administrasjonen:	Inger Kallevik Håvik og Øyvind Valen. Tora Eide frå sak 4.

Velg et element.

Sak 1-23 Godkjenning av protokoll frå regionrådet 9. desember 2022

Førebels protokoll var tidlegare sendt rundt til kommunane, og han var lagt ved innkallinga som [vedlegg](#)

Vedtak samrøystes: ***Protokollen for 9. desember 2022 blir godkjend.***

Sak 2-23 Utvandrarrubileum 2025

Det er oppretta ein nasjonal komité for å planlegga dette jubileet. Tysvær kommune var utfordra til å ta initiativ til eit samarbeid i vår region for markering av dette i 2025. Anders Netland, kulturleiar i Tysvær, inviterte dei andre kommunane til deltaking, og Ingvar Frøyland frå styret i Haugalandsmuseet gav eit interessant kåseri om sjølve utvandringa.

Fleire kommunar gav i møtet direkte tilbakemelding om at dei ville satsa på dette, også med ressursar. Tysvær kommune blei bedt om å ta initiativ til møte med kulturavdelingane i alle kommunane, og det blei også bedt om at Ryfylkemuseet og Sunnhordalandsmuseet blei invitert inn.

Sak 3-23 Orientering om kulturminneplanen til Rogaland fylkeskommune

Fylkeskommunen hadde sendt denne planen ut på høyring, med høyringsfrist denne månaden. Prosjektleder i fylkeskommunen, Kristian Valen, orienterte om [planen](#). Valen sin presentasjon ligg som link [her](#).

Sak 4-23 Samarbeid om Rogfastanalyse

Det blir foreslått å gjennomføra ein analyse knytt til at Rogfast etter planen står ferdig i 2033.

[Sakspapiret er vedlagt](#)

Samrøystes vedtak:

Regionrådet for Haugalandet gir administrasjonen i Haugaland Vekst mandat til å gå vidare med arbeidet for å få utarbeidet en ringvirkingsanalyse for regionen ved etableringen av Rogfast. Det settes av inntil 1/3 og maksimum kr 250 000 fra regionrådets fond til analysen.

Sak 5-23 CCS-prosjekt på Haugalandet

Tiril Fjell frå Haugaland næringspark og Bjarne Hopland frå Gassco var til stades og orienterte. Tiril sin presentasjon ligg som link [her](#). I tillegg var Kåre Bjarte Bjelland frå Eramet i Sauda og Olav Bådsvik frå Equinor Kårstø til stades via Teams. Desse bedriftene står, saman med Norsk Hydro Karmøy, for nokre av dei største punktutslappa av CO₂, og gjennom samarbeidet skal dette reduserast monaleg.

Samarbeidet er ei etterverknad av «REnergi-programmet» som regionen har gjennomført. Prosjektet må også sjåast i lys av [etableringsplanane](#) til Horisont og Neptune.

Det blei og orientert om at Rogaland fylke sin [Regionalplan grønn industri](#) er lagt ut på høyring med frist 31. mars 2023.

Sak 6-23 Regionrådet til Oslo 29. mars

Det er avtalt møte med stortingsbenken for Rogaland, sannsynlegvis klokka 17.00, med etterfølgande middag. I tillegg hadde AU og administrasjonen laga eit notat som var sendt ut på førehand. Dette peika på ulike andre departement ein ville foreslå at det blei laga til møte med. Det kom nye innspel i møtet.

Vedtak samrøystes:

Regionrådet ber administrasjonen senda førespurnader om møte i tråd med notatet og innspel i møtet. AU får fullmakt til å prioritera dersom det blir nødvendig.

Sak 7-23 Orienteringssaker frå Haugaland vekst

- Status for reiselivsstrategien. Inger Kallevik Håvik orienterte om denne. Det blir planlagt at dette blir sak på møtet 21. april, og at reiseliv blir hovudtema på samlinga saman med Sunnhordalandsrådet 9. juni. Inger sin presentasjon finn ein [her](#).
- Havvindstrategi. På neste møte i regionrådet kjem det ei sak om havvindstrategi. I dette møtet orienterte Tora Margrethe Eide om status, samt om arbeidet som blir gjort for å utarbeida ulike arbeidspakkar. I dette arbeidet blir kommunane sentrale, og i møtet blei det og oppfordra til å trekka inn bedrifter og konsulentbransjen. Tora sin presentasjon ligg [her](#).
- Arbeidet med statlege og fylkeskommunale arbeidsplassar: Øyvind Valen orienterte om dei tre prosjekta som er i gang knytt til dette vedtaket i regionrådet 28. januar 22.
 - Offentlege arbeidsplassar i havvindområdet. Her er det ei gruppe med ordførar i haugesund, leiar i Maritimt forum, samt Valen og Eide i Haugaland vekst som arbeider. I denne fasen blir vekta lagt på vertskapsrapporten som er under utarbeiding, i tillegg til ulik politisk påverknad.
 - Fylkeskommunale stabsarbeidsplassar. Her er det eit samarbeid med Ryfylke IKS, og innsamling av fakta til eit argumentasjonsnotat. Neste steg er møte med fylkestingsrepresentantar frå regionen.
 - Nasjonalt senter for yrkesutdanning. Ordførar i Etne og rektor ved Åkra VGS er i gruppe saman med Sætre og Valen frå Haugaland vekst. Uklart kor saka står i den nasjonale arbeidsgruppa.
- Haugaland vekst i 2023. Sigmund Lier overtek som leiar 1. november. Fram til denne datoen vil Inger Kallevik Haavik vera leiar, men ho arbeider i redusert stilling frå april. Øyvind Valen vil vera stedfortredar, også i redusert stilling. Det vil bli lyst ut etter to nye stillingar, og styret vil i marsmøtet avgjera kva kompetanse det skal søkast etter.
- Neste møte i regionrådet er på Utsira 21. april. Avreise blir frå Haugesund 08.00, og deltakarar som vil reisa kvelden før må ta kontakt med ordførar Marthe Eide Klovning. Det blir felles middag for dei som reiser på førehand.

VEDLEGG 2 : Sak 10-23 Forslag til Havvindstrategi Utsira Nord 2023-2030

SAKSBEHANDLER: Tora Margrethe Eide

0.1.1. Forslag til vedtak

1. *Regionrådet for Haugalandet vedtar Havvindstrategi Utsira Nord 2023-2030, slik som lagt frem i saken.*
2. *Regionrådet ber Haugaland Vekst i perioden stille med egen ressurs som havvindkoordinator, og ber samtidig kommunene om å bidra med nødvendige personal ressurser for å nå målene i strategien.*
3. *Strategien sendes til kommunene for orientering.*

3.1.1. Bakgrunn

I regionråd 07-21, 10.12.2021, sak 43.21 fikk Haugaland Vekst IKS i oppgave å koordinere og samkjøre satsingen på havnæringene og havvind spesielt. Dette for å realisere potensialet regionen har innenfor området og sikre at regionens og kommunenes interesser ivaretas på best mulig måte i den nasjonale havvindsatsingen og da spesielt knyttet til utbygging på Utsira Nord.

I Veikartet for Haugalandet 2021-2025's tiltaksplan for 2023 er det flere tiltak som angår havvind. De viktigste tiltakene er som følger:

- **Utarbeide strategi for Utsira Nord 2023-2030**
- Koordinere planlegging av areal- og havnebehov knyttet til Utsira Nord, samt øvrig aktivitet
- Rapport: "Vertskapsattraktivitet" ift. Utsira Nord
- Kartlegge den enkelte kommunes ambisjoner innen havvind
- Koordinere planlegging av ilandføring fra Utsira Nord
- Arbeide for FoU-senter for havvind
- Styrke Sjøfartsdirektoratets rolle innen havvind
- Støtte opp om utviklingen av METCentre
- Styrke regionens vertskapsrolle for Floating Wind Days

Flytende havvind har et potensial for å bli en hjørnestein i det regionale næringslivet. Det forventes at en stor andel av arbeidsplassene som genereres av havvindutbyggingen, lokaliseres i regionen. Menons Economics ringvirkningsanalyse av flytende havvind på Utsira Nord viser en særdeles positiv økonomisk effekt av utbygging av Utsira Nord, særlig med tanke på lokal sysselsetting. Analysen viser at utbygging av 1500 MW ved Utsira Nord kan ha en lokal sysselsettingseffekt på om lag 10 000 i utbyggingsfasen. For å best mulig utnytte mulighetene som ligger i flytende havvind i regionen, peker handlingsplanen for 2023 på en regional havvindstrategi for kommunene.

Havvindstrategi Utsira Nord 2023-2030

Havvindstrategien for Utsira Nord 2023-2030 vil være regionens felles strategi for å utvikle Haugalandet til Norges fremste havvindregion. Hovedmålet er at regionen skal *oppnå landets høyeste arbeidsplassvekst innen havvindsegmentet.*

Ambisjonen er at utbyggingen av Utsira Nord skal bli et “springbrett” for å gi leverandørindustrien mulighet til å utvikle kompetanse og varige konkurransefortrinn i et internasjonalt havvindmarked.

For å maksimere regionens muligheter gjennom utbyggingen av Utsira Nord, og sikre og skape varige arbeidsplasser og langsiktig verdiskaping, peker strategien ut viktige områder regionen sammen må arbeide målrettet mot. Strategien har seks delmål, og de er oppsatt som arbeidspakker og er følgende:

1. Samordnet regional *arealplanlegging* som dekker behovet til utbygger
2. Samordne tilrettelegging av *offentlig infrastruktur*
3. Samordnet regional *samfunnsplanlegging* som dekker samfunnskonsekvensen av Utsira Nord
4. Samordnet regionalt arbeid for å sikre tilstrekkelig og relevant *arbeidskraft*
5. Samordnet regionalt arbeid for å øke tilstrekkelig og relevant *kompetanse*
6. Samordnet regionalt *kommunikasjons- og påvirkningsarbeid*

Samtidig er det viktig for regionen å sikre at ulempene ved utbyggingen av Utsira Nord i størst mulig grad reduseres og kompenseres for.

Gjennomføring og forankring

Strategien skal operasjonaliseres og forankres ved at de ulike satsingsområdene samordnes mellom offentlig sektor, næringsliv og akademia.

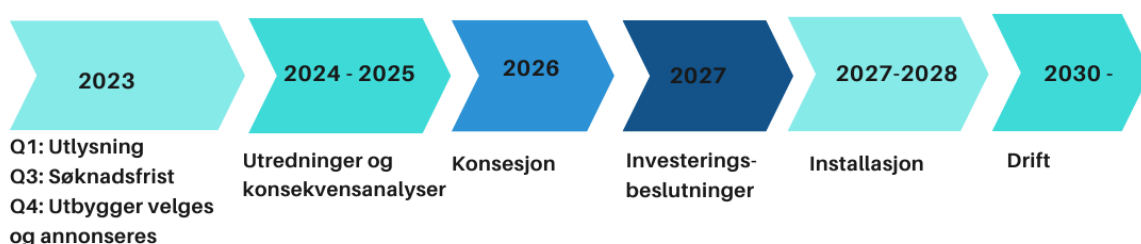
De seks arbeidspakkene (se over) er organisert som arbeidsgrupper, bestående av representanter fra kommunene, og relevant næringsliv og akademia.

Arbeidet i arbeidsgruppe 1 arealplanlegging, 2 offentlig infrastruktur og 3 samfunnsplanlegging ble satt i gang 20. mars. På «kickoff» ble forslag til strategi gjennomgått, og gruppene ble gitt i oppgave å foreslå et mandat til arbeidsgruppen, med delmål, tiltak, fremdriftsplan og eventuelt budsjett. Dette blir sendt ut i starten av neste uke.

Oppstart av de resterende arbeidsgruppene er planlagt i september 2023.

Ved å involvere representanter fra kommunene i gjennomføringen av strategien, vil havvindarbeidet forankres i kommunene. At også representanter fra næringsliv og akademia er arbeidsgruppemedlemmer, vil styrke den regionale havvindsatsingen og samarbeidet mellom sektorene.

Strategien skal rulleres og oppdateres årlig. Da Utsira Nord er en utbygging som skjer fortløpende, og den nasjonale og globale havvindsatsingen utvikler seg i et hurtig tempo, må strategien oppdateres deretter. Arbeidsgruppenes fokus må derfor følge utbyggingens faser.

I de ulike fasene, er det ulike elementer regionen må tilrettelegge for. Fasen vi er inne i nå, frem til 2027 og investeringsbeslutningene, vil kreve at vi har et særlig fokus på arealplanlegging og utvikling av offentlig infrastruktur. Samfunnsplanlegging rommer bredt, og er gjennomgående viktig i alle fasene av utbyggingen, og videre. Arbeidspakkene på kompetanse og arbeidskraft, samt kommunikasjons- og påvirkningsarbeid, må også jobbes med gjennomgående.

Regionrådet for Haugalandet eier havvindstrategien. Haugaland Vekst koordinerer arbeidet og rullerer strategien.

Veien videre

Arbeidsgruppene foreslår egne fremdriftsplaner med milepæler.

Arbeidsgruppene ønsker å ha felles møter 3-4 ganger i året, for å koordinere arbeidet i de ulike gruppene. Møtes ellers etter behov.

Strategien oppdateres og rulleres årlig. Første rulling planlegges til høsten 2024, slik at tiltakene legges inn i Veikartets tiltaksplan, slik som skissert i figuren:

Figur 1 Havvindstrategiens plass i Veikartet for Haugalandet 2021-2025

3.1.2.

3.1.3. Økonomi

Se sak 11-23. I 2023 blir det satt av midler for å sette regionen på kartet som en region med fokus på *havvind* og *grønne jobber*. Styret ber her om uttak fra Regionrådets fond, i tillegg til at det blir søkt om midler fra Rogaland Fylkeskommune.

For aktiviteter som krever ressurser, som for eksempel mer omfattende kartlegginger, kan vi søke om eksterne midler.

Ved aktiviteter som den enkelte kommune ønsker å gjennomføre, som for eksempel utvikling av areal og infrastruktur, må kommunen nytte egne ressurser og gjøre nødvendige grep med tanke på egne handlingsplaner.

3.1.4. Kommentar og konklusjon

Kommunenes felles havvindstrategi er et viktig verktøy for at kommunene skal tilrettelegge for arbeidsplassvekst og verdiskaping ved utbyggingen av havvind, på Utsira Nord og videre.

Vedlegg: Havvindstrategien for Utsira nord 2023 - 2030 er lagt ved i mailen som eige vedlegg i mailen

Vedlegg 3 Sak 11-23 Profilering av regionen innen Grønt industriløft og havvind – søknad til Regionrådets fond

SAKSBEHANDLER: Inger K. Haavik

VEDLEGG:

- Forslag til budsjett

Forslag til vedtak:

Regionrådet for Haugalandet bevilger inntil kr. 250 000 fra «Regionrådets fond til profilering av regionen som grønn industriregion med særlig fokus i første omgang på havvind.

Bakgrunn

Veikartets tiltaksplan for 2023 peker spesielt på Grønt industriløft Haugalandsregionen og havvind som satsingsområder i 2023. På bakgrunn av dette og fordi det haster å markere regionen innen disse områdene, har styret i Haugaland Vekst i sak 14-23, vedtatt et budsjett på inntil kr. 875 000 til arbeidet.

Særlige innsatsområder i Regjeringens strategi for grønt industriløft er:

- Havvind
- Batterier
- Hydrogen
- CO2 håndtering
- Prosessindustrien
- Maritim industri
- Skog- og trenæringen og øvrig bioøkonomi

Alle områdene treffer vår region og særlig de seks første forsterker satsingene i tiltaksplanen for 2023.

Om veikartets målsettinger skal oppnås, er regionen avhengig av oppslutning om viktige strategiske prosjekter knyttet til blant annet krafttilgang, FoU-midler og andre nasjonale virkemidler for å kunne utløse et industriløft som gir vekst både i grønne jobber og grønn verdiskaping. For å oppnå dette er det viktig å samle både kommunene, næringslivet og andre regionale interesser om et felles budskap for å øke sjansen til å utløse strategisk viktige prosjekter. Fordi det er kritisk å få fram havvindsatsingen i regionen, særlig med tanke på Utsira Nord, er det viktig å starte med å profilere regionen som havvind region, deretter settes arbeidet med å få på plass en strategi for grønt industriløft i gang.

Følgende tiltak foreslås:

- Få på plass felles budskap for grønt industriløft inn mot sentrale myndigheter, kartlegge aktører og allianser og utarbeide strategi med handlingsplan for mediearbeid.
- Utarbeide grafisk profil for havvindregionen som kan videreføres til grønt industriløft i neste omgang.
 - Markere havvindregionen gjennom
 - Floating Wind Days
 - NOR-shipping
 - Arendalsuka
 - Utarbeide rapport, Vertskapsattraktivitet havvind

Forslag til budsjett er vedlagt.

Økonomi

Budsjettet har en ramme på inntil kr. 875 000. Det er sendt søknad til Rogaland fylkeskommunes regionale næringsfond på kr. 250 000. Det søkes om et tilsvarende beløp fra Regionrådets fond. I tillegg blir det jobbet for å få flere med på å finansiere NOR-shipping. En aktør har per i dag sagt ja til kr. 25 000.

Deltakelsen i Arendalsuka skjer i samarbeid med Sunnhordlandsrådet og Invest in Rogaland er med på Floating Wind Days.

Regionrådets fond, status

Per 31. mars 2023 er det kr. 3 263 646 igjen til disposisjon.

I tillegg er det kr. 577 477 som er bevilget, men ikke benyttet:

- Rest fengsel kr. 77 477
- Statlige arbeidsplasser kr. 100 000
- Nasjonalt senter for yrkesopplæring kr. 150 000
- Rogfast analyse kr. 250 000 som ble bevilget i 2023, sak 4/23.

I henhold til vedtektene kan det bevilges inntil kr. 500 000 til enkelttiltak og maksimum kr. 700 000 per år.

Vedlegg

Grønt industriløft/Havvind - budsjett 2023 per 6. mars 2023

Tekst	Budsjett
Grafisk profil havvindregionen (konseptpakke), flyers, roll-ups mm	75 000
Få på plass felles budskap Grønt industriløft inn mot sentrale myndigheter, kartlegge aktører og allianser, strategi for mediearbeid og handlingsplan	500 000
Floating Wind Days 24,-25. mai	50 000
Vertskapsattraktivitet havvind, rapport	50 000
Nor-shipping	100 000
Arendalsuka, 14-18. august	100 000
Sum	875 000

Vedlegg 4. Sak 12-23 Forslag til oppdatert reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025

SAKSBEHANDLER: Inger K. Haavik

VEDLEGG: Forslag til oppdatert reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025

3.1.5. Forslag til vedtak

Regionrådet for Haugalandet vedtar å sende oppdatert Reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025 til eierkommunene i Haugaland Vekst for orientering/videre behandling.

3.1.6. Bakgrunn

Regional reiselivsstrategi for Haugalandet 2019-2025 er kommunenes strategidokument. Strategien setter søkelys på kommunenes roller og ansvar og hvilke grep som kan og må iverksettes for få en markant økning i reiselivstrafikk og verdiskapning.

Strategien ble vedtatt av alle eierkommunene i Haugaland Vekst i 2019, men uten en tydelig tiltaksplan og oppfølging av denne. Som følge av dette har også ansvars- og rollefordelingen vært uklar. Uten dette på plass er faren stor for at det oppstår usikkerhet rundt oppfølging og at planen lett blir en plan som havner i «skuffen».

I og med at strategien gjelder fram til 2025, er det ikke lagt opp til en rullering, men kun en oppdatering og rydding av innholdet. Av den grunn er det lagt vekt på at dokumentet skal være gjenkjennbart med tanke på den som ble vedtatt i 2019.

Behovet for oppdatering har oppstått av tre grunner:

1. Strategien har hatt stort fokus på temaet viking, med blant annet mål om å utvikle posisjonen «Homeland of the Viking Kings» til «The Viking Capital of the World». Evalueringen tilsier at målet om «Homeland of the Viking Kings» ikke er tilstrekkelig etablert i regionen og at det er en vei å gå før det er på plass og at et eventuelt videre skritt til «The Viking Capital of the World» tas på et senere tidspunkt.
2. 6 av kommunene har ikke oppnådd Merket for bærekraftig reisemål, et mål som er satt i Veikart for Haugalandet's tiltaksplan for 2023.
 - a. For å kunne søke om Merket for Bærekraftig reiseliv må det foreligge en oppdatert reiselivsstrategi. Ref. standard for [bærekraftig reisemål](#): «Det skal foreligge en offentlig tilgjengelig reisemålsstrategi som er flerårig, har et bredt bærekraftfokus, er utviklet i en involverende prosess, og som er basert på et mål om økt bærekraft og god besøksstyring. Strategien skal være fulgt av en handlingsplan som rulleres årlig.»
3. Tilpassing til [Veikart for Haugalandet 2021-2025](#) og innlemming i veikartets årlige rullering av tiltaksplanen.

På bakgrunn av møter med nærings- og reiselivsansvarlige i regionen, er noe tatt bort, f.eks. målet om å bli «The Viking Capital of the World» og annet er lagt til. Homeland of the Viking Kings er forsterket ved at Homeland of the Viking Spirit er tatt inn. Begrunnelsen er at mye vær kan bli et

gode sammen med spennende natur. Det vil også bidra til at det er naturlig og lettere for hele regionen å koble seg på og være komfortabel med bruk av vikingbegrepet.

Andre endringer som er gjort i tillegg til generell oppdatering av teksten:

- Side 5, figur 2, beskrivelse av roller og ansvar er forsøkt gjort tydeligere. I forslaget er det lagt opp til at DHH tar et større ansvar for reiselivsutviklingen, dvs utover markedsføring. Det er også forslag om at DHH tar et prosjektlederansvar for rullering av strategien i tett samarbeid med Reismål Ryfylke (for å dekke alle 10 kommunene) og Haugaland Vekst/kommunene.
- Side 9, veikartets målsetting om «*bærekraftig vekst i verdiskaping og antall arbeidsplasser minst tilsvarende landsgjennomsnittet*» er bakt inn i hovedmålet.
- Side 10, infrastruktur er lagt til som satsingsområde.
- Side 12, cruise er lagt til under attraksjonsutvikling.
- Side 16, infrastruktur er et nytt avsnitt.

Figur 2 Reiselivets plass i veikartet

3.1.7. Prosessen

De som har vært involvert i arbeidet er nærings- og reiselivsansvarlige i kommunene, Destinasjon Haugesund & Haugalandet og Suldal Vekst/Reismål Ryfylke. For å forenkle arbeidet ble det etablert en mindre arbeidsgruppe som har jobbet mellom møtene med nærings- og reiselivsansvarlige.

Det ble sendt ut en spørreundersøkelse i november 2022 for å evaluere strategien så langt. 20. mars 2023 ble forslag til oppdatert reiselivsstrategi lagt fram i møte med representanter fra kommunene, næringen, Destinasjon Haugesund & Haugalandet og Reismål Ryfylke der det også ble utarbeidet en SWOT analyse. Det er gjennomført to møter med nærings-/reiselivsansvarlige der Learnlab ble brukt som arbeidsverktøy. Fredag 31. mars ble forslaget lagt fram for rådmanns-/kommunedirektørgruppen.

3.1.8. Framtidig organisering av rullering og oppfølging av strategien

I arbeidet har arbeidsfordelingen mellom kommunene, Haugaland Vekst og DHH blitt diskutert. Kompetansen innen reiseliv ligger i destinasjonsselskapet og Reismål Ryfylke. Haugaland Vekst har ikke fagkompetanse innen reiseliv per i dag. Konklusjonen har vært at det trenger heller ikke Haugaland Vekst ha, så lenge den finnes i destinasjonsselskapene. Ifølge [NOU 2023:10](#), «*Leve og oppleve, reismål for en bærekraftig framtid*», som er ute til høring i disse dager, har destinasjonsselskapene oppgaver som primært er knyttet til vertskap, produktutvikling og

markedsføring, og mange selskaper har tatt på seg nye oppgaver knyttet til kompetanse og bærekraft.

Opgavene som er tillagt DHH er i tillegg til markedsføring, å sikre målrettet reiselivsutvikling i samarbeid med sine medlemsbedrifter og/eller andre sentrale samarbeidsparter. Reisemål Ryfylke vil være en viktig samarbeidspartner for å dekke alle eierkommunene i Haugaland Vekst. Det samme gjelder å lede arbeidet med utarbeidelse og rulling av reiselivsstrategien. Dette må også skje i tett samarbeid med Reisemål Ryfylke og kommunene/Haugaland Vekst. I tillegg vil det være nyttig å koble på Sunnhordland, da Etne og Sveio kommuner også har en fot innenfor Visit Sunnhordland.

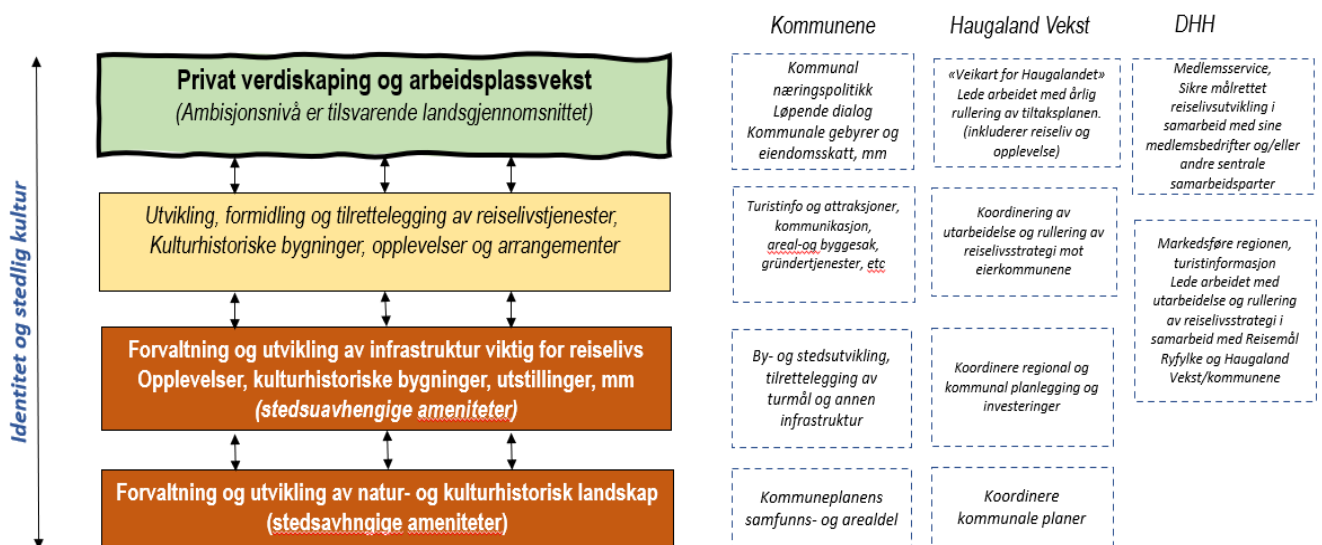
Det overordnede strategiarbeidet involverer både private reislivsaktører, frivillige organisasjoner og kommunene. I tillegg skal også alt koordineres med Innovasjon Norge, Fjord Norge og Innovasjon Norge. Reiselivsutvikling er omfattende og skjer på lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt nivå. Regionens reiselivskompetanse sitter i de nevnte selskapene og de bør være de beste til å lede en framtidig strategiprosess. DHH bør fungere som prosjektleder, mens Regionrådet for Haugalandet/kommunene er prosjekteier.

Samtidig, om vi skal lykkes som reiselivsregion, har kommunene en så stor del av tilrettelegging av natur, infrastruktur (stier, veier, p-plasser, havner, flyplass, kulturminner, etc), kommunale tjenester (turistinformasjon, museer, etc), at det er svært krevende å se hele sammenhengen. Dette betyr at kommunene må ha en aktiv rolle i utarbeidelse/rulling av reiselivsstrategien. Haugaland Vekst kan bidra med koordinering mot kommunene og holde "tråden" med tanke på hva som bør legges fram for regionrådet, fellessaker til kommunene, mm og ikke minst koblingen mot veikartet. I tillegg vil Haugaland Vekst ha ansvaret for den årlige rulling av veikartets tiltaksplan der reiseliv og opplevelse er ett av fire mulighetsområder.

Aktiviteter og roller i reiselivsnæringen - eksempel

AKTIVITETER FOR VERDISKAPING:

ANSVAR OG ROLLER: (eksempler)

3.1.9. Kommentar og konklusjon

Reiselivs- og opplevelsesnæringene er samlet sett blant de største arbeidsplassene i regionen med 3 526 ansatte i 2021. Det er også en næring med god spredning i kommunene i hele regionen og en næring som tross korona epidemien har hatt størst vekst i antall ansatte den siste 10-års perioden¹ med 116%. I samme periode har verdiskapingen økt med 65%.

Det er viktig at kommunene ser sin tydelige rolle i å tilrettelegge for næringen, enten det er å drive etablererveiledning, holde museer åpne, gatene rene eller det er å tilrettelegge for bobilturister og andre som ønsker å besøke regionen vår.

Denne gangen er strategien oppdatert, neste gang vil det være en større rullering. Anbefalingen er at den blir kortere og mer spisset. I mellomtiden blir tiltakene som blir lagt i veikartets tiltaksplan ved rulleringene i desember hvert år sentrale.

Det er viktig å merke seg at DHH gis en større rolle med tanke på å utnytte deres fagkompetanse og at når strategien skal rulleres må også Reisemål Ryfylke og Visit Sunnhordland involveres i og med at strategien også dekker to ryfylke- og to sunnhordlandskommuner.

Vedlegg: Sjølve reiselivsstrategien er lagt ved som eige vedlegg i mailen

¹ 2012-2021, Telemarksforskings regionalanalyse 7.1